

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א'רלח

ערב שבת קודש
פרשת תזריע מצורע
כ"ח בניסן התשע"ח

יוצא לאור על ידי
צעירי אגודת חב"ד באה"ק

פקודת יום

לרדת לעולם בשביל טובה אחת!

אפילו פעולה שמביאה לעשיית מצוה אחת על-ידי מי
מישראל - גדול ערכה מאוד, כמובן בנגלה ובחסידות,
ומודגש בתורת הבעש"ט שהנשמה יורדת למטה למשך ע'-
פ' שנה בשביל לעשות (אפילו רק) טובה פעם אחת א' אידן
(ליהודי).

איך להרבות בפעילות לקירוב בני ישראל לתורה ומצוות -
יתיעץ עם צעירי אגודת חב"ד.

אזכיר כהנ"ל על הציון.

(מענה בכת"ק לסטודנט יהודי מארה"ב ששאל מהו שליחותו בעולם הזה - נדפס בספר 'מבית המלכות')

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

הלכות ומנהגי חב"ד

פקי-אבות - פרק ב.

יום שני

ח' באייר

תענית 'שני' קמא. בימינו אלה, אין נוהגים בתעניות בה"ב, גם (ואדרבה - בעיקר) בחוגי החסידים. כמובן, הנוהגים להתענות - ימשיכו במנהגם הטוב, ואין להתיר להם אלא לצורך, כמו חולשת בריאות הגוף; אך חובת הכול היא להוסיף ב'ימי רצון' אלו בקו השמחה בגלוי, ב'פיקודי ה' ישראלים, משמחי לב⁴.

יום חמישי

י"א באייר

תענית 'חמישי'.

קריאת 'שניים' מקרא ואחד תרגום: למנהג רבותינו נשיאינו יש לקרוא 'ראשון' או גם 'שני' בליל שישי (יום חמישי בלילה). בעש"ק אחר חצות, קוראים את כל הפרשה, ואומרים (בסיום שתי הפרשות) את שתי הפטרות: של פרשת אחרי "הלוא כבני כושיים", ושל פרשת קדושים "הלדרוש אותי" (יחזקאל כ,כ.כ). בהרבה חומשים לא נדפסה כלל). בשבת קודש לפני תפילת שחרית קוראים שוב 'שביעי', ללא הפטרה. למנהג הרגיל² - קוראים רק בעש"ק אחר חצות את כל הפרשה עם שתי הפטרות.

שבת קודש פרשת אחרי קדושים

ו' באייר

הפטרה: "הלוא כבני כושיים" (עמוס ט, דטו)³.

(1) היום יום ד' טבת.

(2) היום יום ל' סיוון, ספר המנהגים עמ' 25 (בשני המקומות לא נזכרה כלל הנהגת רבותינו, ומשמע שאין זו הוראה לרבים).

(3) לוח כולל-חב"ד, משו"ע אדה"ז (רפד, יג) כמנהג האשכנזים, שלא כרוב הפרשות המחוברות בהן מפטירים בהפטרות הפרשה השנייה, ומקורו ממרדכי (פ"ד דמגילה ס' תתלא), שם משמע שהטעם לזה הוא משום שמעדיפים שלא להפטיר בהפטרות קדושים "התשפוט", שיש בה מתועבות ירושלים [וכבר העירו, שטעם זה אינו אלא להאשכנזים המפטירין אותה כשפ' קדושים נפרדת, משא"כ הספרדים שמפטירין אז "הלדרוש", מפטירין אותה גם בפ' אחו"ק. וכיוון שמנהגו בפ' נפרדות כמותם, צ"ע מדוע אין נוהגים כמותם גם במחוברות]. ובס' אגודה (שם, אות מז) כתב מפני שבהפטרות אחרי יש מעין שתי הפרשות (הובא בלבוש ס' תצג ומחצית-השקל שם). וראה בארוכה בס' 'בין פסח לשבועות'

פ"ד הע' מז. למעשה נפוץ אצלנו לקרוא בקריאת שמו"ת את שתי הפטרות, ו"א גם את "הלדרוש אותי" (כמנהגנו בכל הפרשות המחוברות), אף שלפ"ד האגודה הנ"ל הפטרת 'אחר' מתאימה לשתי הפרשות. וכן משמע ב'רשימות הימין' עמ' קצו, שמדובר בה על "פרשות מחוברות" כשהפרשה השניה לפי התאריכים דאז היא פ' אחו"ק. (4) 'התועדות' תשמ"ח ח"ג עמ' 258 ואילך, וראה שם ביאור טעמו של דבר - אם כי הרבי נשיא דורנו בעצמו הקפיד להתענות בתעניות אלו.

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ה' באייר ה'תשע"ח - י"ב באייר ה'תשע"ח

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ה' באייר	הלכות פרה אדומה פרק יא-יג.	ה' מגילה וחנוכה פרק ד.	מ"ע קח.
ש"ק	ו' באייר	פרק יד-טו. הלכות טומאת צרעת... בפרקים אלו. פרק א.	תורת חכם וגו'. ספר נשים והוא ספר רביעי... ה' אישות... בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע קח. קא.
א'	ז' באייר	פרק ב-ד.	פרק ב.	מל"ת שח. שז.
ב'	ח' באייר	פרק ה-ז.	פרק ג.	מ"ע קיב.
ג'	ט' באייר	פרק ח-י.	פרק ד.	מ"ע קי.
ד'	י' באייר	פרק יא-יג.	פרק ה.	מ"ע קיא.
ה'	י"א באייר	פרק יד-טו.	פרק ו.	מ"ע קב. קג.
ו'	י"ב באייר	הלכות מטמאי משכב ומושב... בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ז.	מ"ע צט.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן זריחת החמה	זמן ק"ש	סוף חצות והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד' לפני הזריחה	72 ד' לפני הזריחה						
ו', ה' באייר	3.57	4.51	5.14	9.22	12.40	1.13	7.13.0	7.38
ש"ק, ו' באייר	3.56	4.50	5.13	9.21	12.40	1.13	7.13.6	7.39
א', ז' באייר	3.54	4.48	5.11	9.20	12.40	1.12	7.14.3	7.39
ב', ח' באייר	3.52	4.47	5.10	9.20	12.39	1.12	7.15.0	7.40
ג', ט' באייר	3.51	4.46	5.09	9.19	12.39	1.12	7.15.7	7.41
ד', י' באייר	3.49	4.44	5.08	9.18	12.39	1.12	7.16.4	7.42
ה', י"א באייר	3.48	4.43	5.07	9.18	12.39	1.12	7.17.2	7.42
ו', י"ב באייר	3.46	4.42	5.05	9.17	12.39	1.12	7.17.9	7.43

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה בכמו ארבע מינוטין (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
אחרי-קדושים	6:36	7:50	6:51	7:53	6:43	7:53	6:53	7:52
אמור	6:41	7:56	6:56	7:58	6:48	7:59	6:58	7:57

צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו • יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

מערכת: לוי-יצחק שייקביץ, יוסף-יצחק אולידורט

מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

פקס: 03-9606169 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

7474-ISSN 0793

"הרואה את הנולד"

והוי מחשב הפסד מצווה כנגד שכרה, ושכר עברה כנגד הפסדה... איזו דרך שידבק בה האדם... רבי שמעון אומר הרואה את הנולד (פרק ב, משניות א, י)

ביאור כ"ק אדמו"ר:

אמרו חז"ל איזהו חכם הרואה את הנולד, שבכל דבר הוא מסתכל ורואה את הנולד מזה. ועניין זה הוא עיקר גדול בעבודת ה', כי להיות שקיום המצוות הוא עבודה גדולה וטרחה יתירה, וכמו כן עניין לאכפייא לסטרא אחרא על-ידי המניעה מעבירה הוא עבודה ויגיעה רבה, הנה זה אפשר להיות על-ידי זה שרואה את הנולד.

כמאמר והוי מחשב הפסד מצווה כנגד שכרה, שהפסד המצווה צריך לחשב כנגד שכרה, שההפסד עכשיו הוא באין ערוך לשכר שיהיה אחר כך, כי ההפסד הוא בדברים גשמיים שהם עניינים עוברים, ואילו השכר הוא שכר נצחי. ובפרט לפי המבואר בעניין שכר מצווה מצווה היא מלשון צוותא, והיינו ששכר המצווה הוא ההתקשרות בעצמות ומהות אין-סוף ברוך-הוא, הרי בודאי שאין ערוך כלל הפסד המצווה לגבי שכרה שיהיה אחר כך.

וכמו כן הוא גם כן לעניין שכר עבירה כנגד הפסדה, ששכר עבירה הוא "נופת תיטופנה שפתי זרה", הנה צריך לחשב שכר זה כנגד הפסד – "ואחריתה מרה כלענה", אשר גם הפסד זה הוא נצחי.

שהרי כמו ששכר המצווה הוא נצחי כנ"ל, כמו כן גם הפסד העבירה הוא נצחי, כמו שכתוב בתניא לעניין טמטום המוח או טמטום הלב שנעשה על-ידי העבירות, שאף שכבר עשה תשובה נכונה, הרי עיקר התשובה בלב, והלב יש בו בחינות ומדרגות רבות והכול לפי מה שהוא אדם וכו', ומסיים, שהיום לא נתקבלה תשובתו ועוונותיו מבדילים, או שרוצים להעלותו לתשובה עילאה יותר כו', ולכן אמר דוד וחטאתי נגדי תמיד, ומזה מובן שהפסד העבירה, אחריתה מרה, הוא עניין נצחי, ובמילא הנה שכר העבירה אינו נחשב לכלום כנגד הפסדה.

ועל-ידי זה שמחשב הפסד מצווה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה, מחשב ורואה מה שיהיה בסופו, שזהו על-דרך מה שכתוב איזהו חכם הרואה את הנולד, אזי יקיים את המצוות, מבלי הבט על גודל היגיעה שבדבר.

וזהו שמצינו במידות שמנו חכמים, שרבי שמעון בן נתנאל שהיתה מדתו 'ירא חטא', אמר איזו היא דרך טובה שידבק בה האדם הרואה את הנולד. כי מכיוון שהיה ירא חטא בחר ב'הרואה את הנולד', שעל-ידי זה יהיה ירא חטא ולא יחטא לעולם. הנה, יראת חטא אינה היראה מפני העונשים ושאר העניינים הבאים מצד העבירות, כי אם היראה מצד עצם החטא, שחטא הוא מלשון חסרון, והיינו שעל-ידי העבירה יחסר לו תמיד ההתקשרות בעצמות ומהות.

ככדי שיהיה ירא חטא, היינו שיהיה ירא מכל עניין של חטא, גם דקדוק קל של דברי סופרים, וגם עניין שהוא לפנים משורת הדין, וגם עניין קדש עצמך במותר לך, שעל-ידי זה יחסר לו תמיד ההתקשרות בעצמות ומהות – הנה יראה זו באה על-ידי שרואה את הנולד.

(חלק ממאמר שבת פרשת משפטים תשי"ג. תורת מנחם התועודיות תשי"ג חלק א (i) עמ' 341-343)

בקדושת המעשה מגיעים ל"קדוש אני"

פרשת קדושים נאמרה ב"הקהל", מפני ש"רוב גופי תורה תלויין בה" והלוא הציווי של כיבוד אב ואם, כמו הציווי של שמירת שבת, נאמרו עוד קודם לכן?! • ומדוע חשוב שפרשה אשר "רוב גופי תורה תלויין בה", תיאמר ב"הקהל" דווקא? • הוראה נפלאה בנחיצות העברת השליחות לכל יהודי ללא שיהוי ודחייה! • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

א. קודם הציווי "קדושים תהיו וגו'" שבהתחלת פרשתנו, באה הקדמה – כמו בכמה וכמה פרשיות בתורה – "וידבר ה' אל משה לאמור". ולאחרי כן באה הקדמה נוספת – שבזה נבדלת פרשה זו משאר פרשיות התורה – "דבר אל כל עדת בני ישראל".

ועל זה מפרש רש"י – בהעתיקו את התיבות "דבר אל כל עדת בני ישראל" – "מלמד (היינו, שתיבות אלו באות ללמד עניין שישנו רק בפרשה זו ולא בשאר פרשיות, ומפרש מה באות תיבות אלו ללמד) שנאמרה פרשה זו בהקהל", לכל בני ישראל, שלכן נאמר "דבר אל כל עדת בני ישראל".

כלומר: כל שאר פרשיות התורה אמרם משה רבינו לכל בני ישראל לאחרי שאמרם לאהרון ובניו והזקנים, כפי שפירש רש"י מה שכתוב בפרשת תישא¹ "ואחרי כן נגשו כל בני ישראל ויצוום גו'", "אחר שלמד לזקנים חוזר ומלמד... לכל ישראל", "כיצד סדר המשנה? משה היה לומד מפי הגבורה, נכנס אהרון שנה לו משה פרקו, נכנסו בניו כו', נכנסו זקנים כו' (ורק אחר-כך) נכנסו כל העם כו'";² "מה שאין-כן פרשה זו אמרה משה מלכתחילה בהקהל", "אל כל עדת בני ישראל" יחדיו.³

ב. ולכאורה אינו מובן: (א) מהו ההכרח שבגלל ש"רוב גופי תורה תלויין בה" תצטרך פרשה זו להאמר "בהקהל"? – הן אמת שכיוון שיש בה "רוב גופי תורה" צריכה פרשה זו לבוא לידיעתם של כל ישראל, אבל אף-על-פי-כן, גם אם לא היתה נאמרת "בהקהל", היה משה מלמדה לכל בני ישראל ככל הפרשיות? (ב) "קלאץ-קשיא": היכן מצינו שבפרשה זו נתחדשו "רוב גופי תורה":

הציוויים שנתחדשו בפרשה זו, כמו הציווי "ובקוצרם את קציר ארצכם לא תכלה וגו'"⁴ (שזהו פרט במצוות צדקה), וכיוצא בזה – אינם עיקרים בתורה; ואילו הציוויים שבפרשה זו שהם "גופי תורה",

– כמו הציווי "איש אמו ואביו תיראו" ואת שבתותי תשמורו⁵, שכיוון שעניינים אלו הם "גופי תורה" לכן נאמרו בעשרת הדברות⁶, ובפרט

(4) י"ט, ט.

(5) ש"ם, ג.

(6) יתרו כ"ב, ש"ם, ח. וראה גם ויק"ר פכ"ד, ה.

(1) לד, לב.

(2) פרש"י עה"פ – מעירובין נד, ב.

(3) ראה אוה"ח ריש פרשתנו.

* * *

הרבנית רבקה, זוגתו של כ"ק אדמו"ר המהר"ש, חלתה פעם, והרופא ציווה עליה לאכול תיכף בקומה משנתה. הרבנית, שלא רצתה לטעום קודם התפילה, נהגה להתפלל תחילה בהשכמה, ורק לאחר מכן לאכול פת שחרית.

כשנודע הדבר לחותנה, כ"ק אדמו"ר הצמח-צדק, אמר לה:

על קיום המצוות נאמר "וחי בהם", היינו שיש להכניס חיות במצוות. כדי לעשות זאת מוכרחים להיות בעל כוח, בריאים וחזקים, ולהיות בשמחה.

וסיים ואמר: אינך חייבת להתפלל לפני האכילה. מוטב לאכול לשם התפילה מלהתפלל לשם האכילה!

(היום יום י' בשבת)

ולא תיטמאו בהם אני ה' אלוקיכם (יה,ל)

הא אם תיטמאו איני אלוקיכם, ואתם נפסלים מאחרי, ומה הנאה יש לי בכם (רש"י)

לכאורה היה לו לומר "אין לי הנאה בכם" (על משקל "איני אלוקיכם"), ולמה אמר "ומה הנאה יש לי בכם"?

כתוב (משלי טז): "כל פעל ה' למענהו וגם רשע ליום רעה", ופירש בספר התניא (פרק כ"ז) שמטרת בריאת הרשע היא "שיעשה הרע שלו יום ואור כו". הדרך להגיע לכך היא על-ידי זה שהרשע יתבונן בעובדה שהקב"ה שואל אותו כביכול: "מה הנאה יש לי בכך?" כלומר – אין ספק שישנה הנאה (שכן זוהי מטרת בריאתו של הרשע), ואולם דרוש חיפוש מדוקדק כדי לגלותה.

(ליקוטי שיחות כרך כב עמ' 101)

כי תבואו אל הארץ (יט,כג)

יכול משבאו לעבר הירדן, תלמוד לומר אל הארץ, הארץ המיוחדת (רש"י)

יש אדם שטוען כי הוא שואף להגיע לארץ-ישראל' הרוחנית, וכפתגמו הידוע של הצמח-צדק – "עשה כאן ארץ-ישראל", ולכן לא אכפת לו אם יצטרך להישאר בגלות תקופה נוספת, שכן בזמן זה יוכל "לעשות ארץ-ישראל" במקום נוסף בעולם. על כך אומר הכתוב:

"יכול משבאו לעבר הירדן" – שגם היא נקראת ארץ-ישראל (נחלת בני גד ובני ראובן), בדוגמת 'ארץ-ישראל' ברוחניות,

"תלמוד לומר אל הארץ, הארץ המיוחדת" – צריכים לבוא לארץ-ישראל כפשוטה, בגשמיות, בביאת משיח צדקנו בקרוב.

וכסיפור הידוע, שפעם שאל הרבי מהר"ש את אביו, הצמח-צדק, על הקץ' של שנת תר"ג, והשיבו ה'צמח-צדק' שבאותה שנה נדפס הליקוטי-תורה. נענה הרבי מהר"ש: אנו רוצים וצריכים משיח כפשוטו!

(מהתועדות אחרון-שלפסח תשד"מ. התועדות תשד"מ כרך ג, עמ' 1523)

החידוש של פרשה זו הוא – ש"רוב גופי תורה תלויין בה", היינו, שאופן הקיום של רוב גופי תורה שכבר נאמרו בפרשיות שלפני זה תלוי בפרשה זו, כי, לולי פרשה זו היה יכול להיות קיומם באופן שהוא היפך רצון העליון, ובפרשה זו תלוי שיהיה קיומם כפי רצון העליון.

ולדוגמא: בנוגע ל(כיבוד ו)מורא אב ואם – שהוא עיקר בתורה ("גופי תורה") כנ"ל – הרי לולי פרשה זו היה מקום לומר שגם כאשר אביו יאמר לו חלל את השבת צריך לשמוע לו [ולכן "סמך שמירת שבת למורא אב" ("איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו"), לומר אף-על-פי שהזהרתך על מורא אב, אם יאמר לך חלל את השבת אל תשמע לו¹⁶], ונמצא, שקיום הציווי של כיבוד ומורא אב ואם "תלוי" בפרשה זו, שעל-ידיה יתקיים ציווי זה כפי רצון העליון, ולא באופן הפכי ח"ו.

ועל-דרך זה בנוגע לציווי על קרבן שלמים – שגם הוא עיקר בתורה כנ"ל – ש"תלוי" בפרשה זו, שבה נתבארו כמה וכמה פרטים באופן קיום הציווי שיהיה כפי רצון העליון, ולא באופן הפכי ח"ו. וכן הוא בנוגע לכמה וכמה גופי תורה שנזכרו בפרשה זו.

ד. וכיוון ש"רוב גופי תורה תלויין בה" – לכן "נאמרה פרשה זו בהקהל":

אילו היו נאמרים בפרשה זו גופי תורה חדשים – לא היה אכפת שכל בני ישראל ישמעו ציוויים אלו לאחר שמישה יאמרם תחילה לאהרן, לבניו ולזקני ישראל, ורק אחרי זה יאמרם לכל בני ישראל;

אבל כיוון שבפרשה זו תלויין רוב גופי תורה, היינו, שפרשה זו באה לבאר ולהבהיר בנוגע לציוויים שכבר נאמרו לפני זה שאופן קיומם יהיה כדבעי, ולולי פרשה זו עלולים לקיימם באופן שהוא היפך רצון העליון, ובפרט שהמדובר אודות ציוויים שהם עיקרים בתורה, "גופי תורה", ובזה גופא (לא רק עניינים אחדים, אלא) "רוב גופי תורה" – אזי חבל על כל רגע:

אי-אפשר להמתין עד שמישה ילמד פרשה זו לאהרון, ואחר-כך לבני אהרון, ואחר-כך לזקנים – שהרי בינתיים עלולים בני ישראל לעשות "רוב

(16) פרש"י עה"פ.

שבנוגע לכיבוד ומורא אב ואם אמרו חז"ל⁷ שהשווה אותם הכתוב לכיבוד ומורא המקום, והרי כיבוד ומורא המקום הוא עיקר בתורה, וכן בנוגע לשמירת שבת אמרו חז"ל⁸ שהיא שקולה כנגד כל התורה כולה,

ועל-דרך זה הציווי "וכי תזבחו זבח שלמים וגו"⁹, שהוא גם עיקר בתורה, שהרי "שלמים", "שיש בהם שלום למזבח ולכהנים ולבעלים"¹⁰, הוא עניין עיקרי בקורבנות, וקורבנותיהם עיקר בתורה, להיותם (א) משלושת הדברים שעליהם העולם עומד¹¹, (ב) מהלכות חמורות שבתורה¹² – הרי עניינים אלו לא התחדשו בפרשה זו, אלא נאמרו כבר לפני זה: "איש אמו ואביו וגו" – בעשרת הדברות, וקורבן שלמים – בפרשת ויקרא¹³.

וכיוון שכן, הרי גם אם ימצא טעם והסבר לכך ש"גופי תורה" צריכים להאמר "בהקהל" – עדיין אינו מובן: כיוון ש"גופי תורה" אלו לא נתחדשו בפרשה זו, אם כן, למה "נאמרה פרשה זו בהקהל"? (ג) לשון רש"י (וכן הוא בתורת כוהנים¹⁴ ובמדרש¹⁵ ששם הוא המקור דפירוש רש"י) הוא "רוב גופי תורה תלויין בה". ולכאורה, הווי ליה למימר שרוב גופי תורה נאמרו בה, נכללו בה, וכיוצא בזה, ומהו דיוק הלשון "תלויין בה"?

ג. אך קושיות אלו מתורצות אחת בחברתה:

רש"י אינו יכול לומר ש"רוב גופי תורה נאמרו בה" (וכיוצא בזה) – כיוון שבפרשה זו לא נאמרו גופי תורה כלל (כלומר: לא זו בלבד שלא נאמרו בה רוב גופי תורה, אלא שלא נאמרו בה גופי תורה כלל), שהרי כל גופי תורה שנזכרו בפרשה זו, נאמרו כבר בפרשיות לפני זה.

(7) קידושין ל.ב. תו"כ ריש פרשתנו.

(8) ירושלמי ברכות פ"א ה"ח. נדרים ספ"ג. שמו"ר פכ"ה, יב. זח"ב מז.א. פט.א. וראה חולין ה, סע"א ובפרש"י. הובא בפרש"י עה"ת ס"פ שלח (בשמו של רבי משה הדרשן).

(9) פרשתנו שם, ה.

(10) פרש"י ויקרא ג,א.

(11) אבות פ"א מ"ב.

(12) תוד"ה ספרא – ברכות יח,ב.

(13) ג,א ואילך.

(14) ריש פרשתנו.

(15) ויק"ר שם.

פרשת אחרי־קדושים

בגדי קודש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם (טז, ד)

בגדים – רומזים למחשבה ודיבור, שנקראו 'לבושים' לנפש.
"בגדי קודש" – מחשבה ודיבור בעניינים של תורת החסידות.

"ורחץ במים את בשרו" – יש לרחוץ ולנקות את הבשר, וכן להדיח את ה'את', הטפל לבשר, דהיינו ההרגלים השונים שמקורם ב'בשריות', ולהפוך זאת ל'בשר קודש'.
"ולבשם" – ארזא אפשר ללבוש את 'בגדי הקודש'.

(היום יום כ"ו בניסן)

ביד איש עתי (טז, כא)

המוכן לכך מיום אתמול (רש"י); די מזמן מן אשתקד (ת"י)

אומר הגאון המקובל רבי לוי־יצחק שניאורסון:
תמול (עם ארבע אותיות התיבה) בגימטרייה ת"פ (480), כמספר עתי.
יד איש עתי בגימטרייה תת"ה (805), כמספר אשתקד.

(ליקוטי לוי־יצחק לזוהר ב עמ' שב)

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו (טז, ל)

"יכפר עליכם לטהר אתכם" – על האדם לטהר את עצמו מחטא ועוון כפשוטו.

"מכל חטאתיכם גו' תטהרו" – חטא מלשון ניקיון, כמו "וחיטא את הבית" (מצורע יד). על האדם לטהר את עצמו גם מזה שהוא חושב את עצמו לנקי וטהור.

(ספר המאמרים תרצ"ט עמ' 35)

וחי בהם (יה, ה)

בשעה שאדם מקיים מצווה הוא ממשיך במצווה חיות וקדושה עליונות. למשל במצוות ציצית: לפני קיום המצווה הרי חוטי הציצית הם חוטים בעלמא, ואילו בעת קיום המצווה נמשכת בחוטים קדושה עליונה, ושורה עליהם כל הלכות ציצית וכל פרשיות ציצית בתורה.
זהו "וחי בהם" – שעל־ידי קיום המצווה נמשכים בה חיות וקדושה עליונה.

(מגיד דבריו ליעקב עמ' נה)

* * *

מוסיף הרבי נשיא דורנו:

מסופר שאצל הבעל־שם־טוב התנועעו חוטי הציצית מעצמם, כאילו היו דבר חי. כי אצל הבעל־שם־טוב נתגלה ה"וחי בהם" (שעשיית מצווה ממשיכה בה חיות) בחוטי הציצית הגשמיים ממש.

(משיחת אחרון־של־פסח תשמ"ו. התנועעויות תשמ"ו כרך כ, עמ' 154)

משבעים (שבעים) מצוות, ואלו הן כו' ופרשת קדושים".

ולכאורה קשה: אם כן – היו גם שתי פרשיות הנ"ל צריכות להאמר "בהקהל"?

ועל־פי האמור לעיל מובן החילוק בין ג' הפרשיות – שבשתי הפרשיות יש בכל אחת שישים (או שבעים) מצוות חדשות, מה־שאיך כן בפרשת קדושים נתבאר והובהר כיצד ובאיזה אופן יש לקיים את המצוות (שהציווי עליהם נאמר בפרשיות שלפני זה), ורק בעניין זה יש צורך והכרח שהאמירה תהיה "בהקהל" (כנ"ל ס"ד).

א. עניין הנ"ל – ככל ענייני התורה – מהווה הוראה בעבודתנו:

כאשר הרבי שולח שולחים ודורש להתמסר לעבודה של הפצת היהדות, הפצת תורת החסידות וכו' – ישנם החושבים: הן אמת שבוודאי צריכים לקיים את השליחות, אבל אף־על־פי־כן, מהי המהירות? אפשר לעשות זאת ברגע שלאחרי זה... ובכן, צריכים לדעת שהקיום של "רוב גופי תורה" של אותם יהודים הנמצאים במקום שאליו נשלח, תלוי בשליחות שלו!

בכלל, עומדים עתה יהודים בתנועה של חיפוש אחר אמונה, תורה ומצוות, אלא שאינם יודעים כיצד ובאיזה אופן יש לעשות זאת. וכיוון שכן, הרי האיחור בקיום השליחות עלול לגרום לידי כך שיפרשו את עניין האמונה וכו' באופן הפכי רח"ל! אילו היה עניין השליחות רק עבורו (עבור השליח), כדי שלאחרי מאה ועשרים שנה יוכל לבוא אל הרבי ולומר לו "עשיית שליחותך" – אולי היה נתינת מקום לדחות את קיום השליחות;

אבל האמת היא, שכוונת השליחות ששולח הרבי היא – בשביל הזולת, כדי להציל את אותן נשמות של בני ישראל שנמצאים במקום שליחותו, ולכן, אי־אפשר לדחות את קיום השליחות, שהרי ברגע זה עלול יהודי לפרש את עניין האמונה וכו' באופן הפכי, ושוב לא תהיה אפשרות ח"ו להציל אותו! אך עדיין יכול לטעון: וכי מחוייב הנני למהר ולרוץ ולפעול על הזולת, בגלל הספק, שמא אחר־כך יהיה מאוחר?!

ועל זה אומרים לו, שהפעולה על הזולת היא לא רק טובה עבור הזולת, אלא זהו עניין שנוגע

גופי תורה" באופן שהוא היפך רצון העליון ח"ו, [ואי־אפשר להבהיר זאת בכך שבינתיים ישמעו כל בני ישראל מאהרון או בניו או הזקנים שכבר שמעו משה את הפירוש האמיתי באופן קיום ציווי פלוני – מכיוון שבשומעם את הציווי משה הונח אצלם באופן מסויים, לא יועיל מה שישמעו מפלוני, אפילו בשמו של משה, שהפירוש האמיתי הוא באופן אחר, אלא בהכרח שישמעו זאת ממה עצמו].

ולכן, כאשר נאמרה פרשה זו על־ידי הקב"ה – הוצרך משה לאמרה תיכף ומיד "בהקהל", במעמד כל בני ישראל, דלא כ"סדר המשנה" שהיה נהוג בכל שאר פרשיות התורה, כי, כדי לשלול עניין של קלקול, ובפרט ב"גופי תורה", כדאי לשנות מהסדר הרגיל (ועל־דרך שמצינו שלאפרושי מאיסורא מותר וצריך להזכיר עניין של הלכה גם במקומות שבהם אסור להזכיר דברי תורה¹⁷).

ה. על־פי זה יש לבאר עניין נוסף בפרשה זו – בנוגע לפירוש רש"י:

בפירוש רש"י בפרשה זו מצינו בירור הלכה של כמה וכמה עניינים. ולכאורה, כיוון שבפירושו על התורה בא רש"י לפרש פשוטו של מקרא – מה מקום לעניין של בירור הלכה שאינו נוגע לפשוטו של מקרא?

וההסברה בזה – שאף שבירור ההלכה בעניין המדובר בפסוק פלוני אינו נוגע לפשוטו של מקרא של פסוק זה עצמו, מכל־מקום, הרי זה נוגע לפשוטו של מקרא דהתחלת הפרשה – "דבר אל בני ישראל", "מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה" – להבהיר כיצד תלויין בפרשה זו רוב גופי תורה, כיוון שבה נתבאר כמה וכמה פרטי הלכות שעל־ידם יהיה קיום המצוות כפי רצון העליון, כנ"ל.

ו. ועל־פי זה יש לתרץ גם קושייה צדדית: מצינו במדרש¹⁵, שלאחרי שמבאר ש"פרשה זו נאמרה בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה", מוסיף: "ג' פרשיות הכתיב לנו משה רבינו בתורה וכל אחת מהן יש בה משישים שישים (ויש דעה:

17) שבת מ.ב. רמב"ם הל' ק"ש פ"ג ה"ה. טושו"ע ואדה"ו או"ח סוספ"ה.

גם אליו – כפי שלמדים ממה שכתוב בפרשתנו שהעניינים ש"רוב גופי תורה" תלוין בהם נאמרו ב"הקהל", "אל כל עדת בני ישראל", כולם יחדיו, היינו, שגם אהרון הוצרך להמתין עד שיתאספו כל בני ישראל, כולל גם בנה של שלומית בת דברי... ורק אז קיבל אהרון הוראות אלו, ועל-דרך זה בנידון דידן, שגם הוא אינו יכול לקבל את העניינים השייכים אליו עד שיעסוק במסירת הוראות התורה ליהודים נוספים.

ח. ויש להוסיף ולבאר הרמז בדיוק הלשון "פרשה זו... שרוב גופי תורה תלוין בה":

מהחילוקים שבין "גופי תורה" לנשמה דתורה – שנשמה דתורה קשורה עם כוח המחשבה, ו"גופי תורה" קשורים עם כוח המעשה.

וזהו ש"רוב גופי תורה" תלוין בפרשה זו – שהקדושה שאודותה מצווה התורה בפרשה זו ("קדושים תהיו") היא הקדושה בנוגע לכוח המעשה ("גופי תורה").

ועל זה נאמר "קדושים תהיו כי קדוש אני": ובהקדם מאמר חז"ל¹⁸ על פסוק זה: "קדושים תהיו, יכול כמוני, תלמוד לומר כי קדוש אני, קדושתו למעלה מקדושתכם".

ועל-פי הידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁹ שגם קושייה והווה-אמינא בתורה הוא עניין של תורה, נמצא, שיש נתינת-מקום לכך שקדושתו של יהודי, "קדושים תהיו", תהיה "כמוני", כמו הקדושה ד"קדוש אני", קדושת העצמות²⁰.

וקדושה זו, שעל-ידיה באים לקדושה של "קדוש אני", היא הקדושה שבנוגע לכוח המעשה דווקא ("גופי תורה").

והיינו, שאף-על-פי שכוח המחשבה הוא דק ורוחני יותר, ומגיע בנפש בעומק יותר, שלכן אמרו חז"ל²¹ "הרהורי עבירה קשו מעבירה", מכל-מקום, דווקא על-ידי הקדושה דכוח המעשה מגיעים להקדושה ד"קדוש אני".

וטעם הדבר – לפי שהגבוה גבוה ביותר נמשך

(18) ויק"ר שם, ט.

(19) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ריש עמ' קלג. וראה גם סה"ש תש"ב ריש עמ' 125.

(20) ראה גם מאור-עניינים עה"ת ריש פרשתנו.

(21) יומא כט, רע"א. וראה רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ג.

דווקא על-ידי המטה מטה ביותר.

ט. וזהו גם מה שפירש רש"י "קדושים תהיו, הווי פרושים מן העריות":

בפירושו "קדושים תהיו" כתב הרמב"ן²² (וכן הובא בכמה מקומות בחסידות²³) שקאי על הציווי של "קדש עצמך במותר לך"²⁴, שזוהי דרגא נעלית בעבודה, שפורש עצמו אפילו מדברים המותרים. אבל פירוש רש"י – פשוטו של מקרא – הוא: "הווי פרושים מן העריות".

והיינו, שנוסף לכך שהקדושה בפרשת קדושים קשורה עם כוח המעשה ("גופי תורה"), הנה בכוח המעשה גופא מדובר לא אודות קדושה בדברים המותרים (כפירוש הרמב"ן), ששורשם מקליפת נוגה²⁵, אלא אודות פרישות מן העריות, שהם דברים האסורים ששורשם מג' קליפות הטמאות²⁶, ובג' קליפות הטמאות גופא הרי זה תוקף וקושי הקליפה, "עריות הארץ"²⁷.

וכפי שמצינו שמצד תוקף הקליפה שבעריות הרי זה באופן שנפשו של אדם מחמדתן²⁸, ועד כדי כך הוא תוקף התאוה, שבמנחה דיום-הכיפורים, קרוב לנעילה, קורין בתורה פרשת עריות, כדי להבהיר ולשלול עניין זה²⁹.

וזהו גם שאיסור עריות הוא עוון חמור ביותר, וכפי שמבאר הצמח-צדק³⁰ בלשון המשנה "חמש-עשרה נשים כו", שחמש-עשרה בגימטריא י"ה, לפי שחטא עריות פוגם בשם י"ה.

וכמוכן גם מגודל העונש שבעריות, כי מכיוון שהעונש הוא לפי ערך הפגם³¹, הרי מגודל העונש מובן גם גודל הפגם.

אך דווקא בפרישות מן העריות מתבטא עניין "קדושים תהיו", ודווקא על-ידי זה באים לקדושה

(22) ריש פרשתנו.

(23) ראה תניא פ"ל (לט.א).

(24) יבמות כ.א.

(25) תניא פ"ז.

(26) שם פ"ו.

(27) מקץ מב.א. שם, יב. וראה פרש"י לך-לך יב, יט.

(28) חגיגה יא.ב. וש"נ. רמב"ם הל' איסור"ב פכ"ב ה"ט.

(29) ראה פרש"י ד"ה קורין – מגילה לא.א. ט"ז או"ח סתריכ"ב סק"ד. שו"ע אדה"ז שם ס"ד.

(30) בחידושי על הש"ס ריש יבמות.

(31) תניא פכ"ד בהגה"ה.

כך כט עמ' נג).

בצורה מפורטת יותר כותב הרבי בחודש כסליו תשכ"ח ('אגרות קודש' כרך כה עמ' לט):

אמרת כמה זכמה פעמים:

שאיני אחראי להנאמר בשמי ע"י אחרים (2) שמענה לאחד (פרטי) – אינה מחייבת את השני ובפרט – מוסד.

ההסבר לכך מופיע באגרות אחדות.

לראשונה בכ"ב מרחשוון תשכ"ו ('אגרות קודש' כרך כד עמ' יט):

במענה למכתבה... בו שואלת האם המענה שלי לפלוני, משנה כתבי אלי' במענה על שאלתה היא.

אין מענה אחד נוגע לחבירו, אפילו באם היה תוכן השאלה מתאים במאה אחוז, שהרי הוא (המענה) תלוי באופן השאלה וסגנונה, תכונת נפש השואל וכו' שברוב הפעמים כל זה משפיע על המענה, וק"ל.

וחוזר הרבי ומבהיר באיגרת משנת תשל"ה ('אגרות קודש' כרך ל' עמ' טו):

אין כל מקום להביא בחשבון בדיוני ההנהלה מה שפלוני שמע מפלוני, מבלי נפקא-מינה מי הוא זה, ואיזה הוא. ומטעמים מובנים – שגם הם נאמרו כמה פעמים (שעצה טובה לאחד לאו דוקא שתהיה טובה גם בשביל השני, על אחת כמה וכמה כשהמדובר בהנהלה המחלטת בנוגע לרבים ומוסדות דרבים.. ועוד)...

מענה שאינו מחייב

הרה"ג הרב לוי ביסטרצקי ז"ל זכה להוראה מפורטת כזו מהרבי, מאוצר המלך, כרך א' עמ' 210:

פשוט שהוראה ליחיד בכל כיוצא בזה ובפרט במכתב פרטי אליו – אינו הוראה לרבים כלל – כיון שעל פי רוב זהו תלוי בתנאי חיי היחיד, תכונות נפשו, האפשרויות שישנן אצלו שכתבם במכתבו ועוד ועוד.

שנים רבות לפני כן בשנת תשי"ח כותב הרבי להנהלת כפר חב"ד ('אגרות קודש' כרך יז עמ' רכג):

הערה כללית... מענה שלי אל מי שיהי' הכתוב באופן פרטי, אינו מחייב כלל הנהלת מוסד או ארגון... לאיזה עניינים שיהיו, ורק המענה שלי

המתקבל רשמית במענה להנהלה, ופשוט שאין נפק"מ מי הוא, השואל באופן פרטי, כי הנקודה בזה היא, אם זוהי שאלת אלו [=בתור פרטיים] או בשם אלו שהם מייצגים... המוסד וכו' או שאלת איש פרטי בתאור הענין כפי שנראה לו וכו' וק"ל".

עד כדי כך, שהרבי הודיע ('אגרות קודש' כרך כט עמ' עה) שהמענה שהעניק היה כששער שהייתה הידברות של שאר העסקנים, וכשהתברר שאין הדבר כן – מענהו בטל.

וזלה"ק:

"לא שיערתי ששואל בענין הכי כללי כהנ"ל – יחודי – וכיון שכנראה משאר אנ"ש ש' שם כן הוא – אין מקום לכל מענה שנתתי לו בזה".

אולי יש עוד טעמים

וכך ארע בשנת תשי"ז. פלוני שאל דעת הרבי בנוגע לעניני ישיבה. לאחר מכן התברר שהתנהגות מסויימת הייתה עלולה לסבך את המוסד.

בי"ט תשרי תשי"ז ('אגרות קודש' כרך יד עמ' כח) הרבי מסביר שחוות דעתו בטלה, אפוא, לאור הממצאים הנ"ל.

וזלה"ק:

במענה למכתבו מ"ג תשרי, בו כתב אודות השאלה ששאלו אצלי בשם פב"פ [=פלוני בן פלוני] והמענה אשר ענית עלי[ה], ומפרט ומבאר שהנהגת פב"פ מתאים להמענה עלולה להביא לתסבוכת בעניני הישיבה וח"ו להביא גם נזק בהנוגע להכתה בה הנ"ל מכהן בקודש.

והנה מובן ופשוט שהמענה על שאלות כגון דא, הוא ע"ד האמור בתוספתא סוף פרק ב' דדמאי, אם כזה שאלת, זאת-אומרת שחוות דעת והמענה שלי היא באם העניינים המוזכרים בהמכתב מתאימים... וגם עתה בהביא בחשבון את כל האמור במכתבו של כת"ר, אין זה נוגע ושייך לחוות-דעת האמורה ואת כת"ר הסליחה.

לסיום רשימה זו כדאי לצטט כאן מרשימות 'יחידות' (מקדש מלך' כרך ד' עמ' תכט"ל):

מישהו ביקש את גיסו לשאול חוות דעת הרבי בענין הימצאותו במקום מסויים, והרבי הסביר כי מוטב שהלה יכתוב בעצמו, מן הטעם: "אולי יש לו עוד טעמים שלא גילה בפניך...".

מכ"ק הרמ"ש, כי קשה פה להשיגם, וצריכים לאחוז באמצעים בלתי כשרים להשיגם, אך נקוה שבהמשך הזמן אשיגם, כי את שלי נתתי למי שהוא".

אסיפת התמימים

כשלושים יום לפני י"ד כסלו תשל"ט פורסמה ב-770 המודעה הבאה: "הודעה חשובה להת' שיחיו

"בקשר עם ההכנות לקראת יום הבהיר י"ד כסלו הבעל"ט - שנת החמשים שנה לחתונת כ"ק אדמו"ר שליט"א, תקיים אסיפה של הת' בה"זאל"ד 770 למעלה. "על כל אחד ואחד מהת' שיחיו החובה להשתתף ולהיות נוכח בהאסיפה. ויה"ר שנזכה לגרום נחת רוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א. בכבוד ובברכה, המארגנים".

פרשיית שנת ה-50 לנישואי הרבי והרבנית בשנת תשל"ט תתפרסם בהרחבה א"ה בקרוב.

המתישבים הראשונים

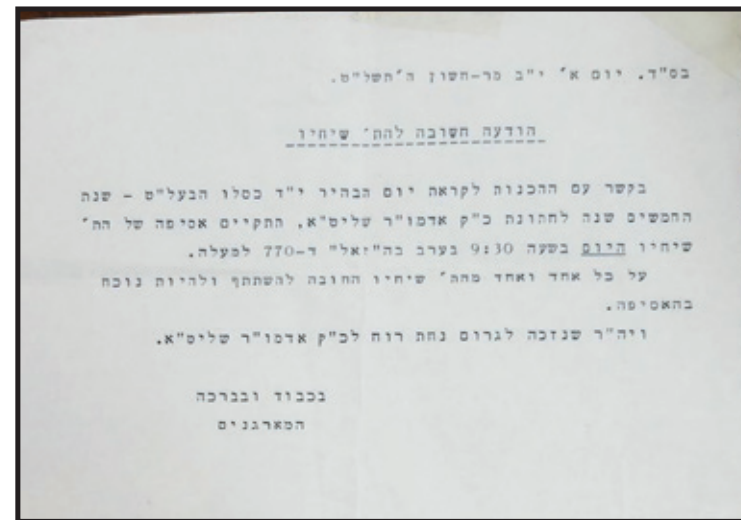
מאז ומקדם היתה דעתו של הרבי שיהודים צריכים להתיישב בחברון עצמה, ולכן לא עודד את ההתיישבות בקרית-ארבע, בה ראה ויתור על העיקר.

בחורף תש"מ שיגר הרבי מכתב למרת שרה (שושנה) נחשון, שהתגוררה עם חברותיה בבית הדסה, כאל אחת ממארגנות כינוסי נשי ובנות חב"ד.

על הפלישה ל'בית הדסה' סיפר הרבי בהתוועדות י"ג תשרי תש"מ.

אמנם עתה נחשף ברבים - כי ר' ברוך נחשון ורעייתו היו יוזמי ה"פלישה":

ראה 'יש"ע שלנו' גיליון 556 עמ' 4:

המודעה מקירות '770, תשל"ט

"קרית ארבע בהקפאה. אין בנייה. מתכנסים לשיבה בבית הרב לוינגר כדי לדון כיצד פורצים את החומה. הרעיון של "בית הדסה" היה של הצייר ברוך נחשון ששרה אשתו, עם עשרת ילדיהם, הייתה בין הנכנסות...". כך בעצם היה זה ר' ברוך נחשון ורעייתו שגרמו לממש את רצונו של הרבי להיכנס ולהתיישב בעיר חברון עצמה.

ואם השמיע לאזנו - יצא...

בהתוועדות ש"פ וירא כ"ף מרחשון תשמ"ז ('התוועדות תשמ"ז' כרך א' עמודים 516-518) קרא הרבי להרב טובי פלס שיחיו, והעניק לו בקבוק משקה עבור הכנס (הארצי) של צא"ח בארץ-הקודש. הרבי ביקש ממנו שיכריז על המקום בו יתקיים האירוע והזמן.

ואז אמר הרבי:

"אני לא יודע אם הוא צריך לדעת איפה זה מתקיים ומתי, אז אם משהו יודע - ישמיע זאת לאזנו..."

תשובה - כפי ששואלים

"ומפורסם - שאמירת-מענה לאחד אין בה הוראה לשני"

כך כתב הרבי בכתב יד קודשו ('אגרות קודש'

של "קדוש אני", קדושת העצמות³², כאמור, שהגבוה גבוה ביותר נמשך דווקא עלידי המטה מטה ביותר³³.

י. ויש לקשר זה עם פירוש רש"י בסוף הפרשה שלפני זה - "ולא תטמאו בהם אני הוי' אלוקיכם", "הא אם תטמאו, איני אלוקיכם, ואתם נפסלים מאחרי, ומה הנאה יש לי בכם, ואתם מתחייבים כליה":

נתבאר לעיל³⁴ שג' הלשונות שבפירוש רש"י הם כנגד ג' העניינים "אני", "הוי'" ו"אלוקיכם". ואף-על-פי-כן כותב רש"י בתחילת העניין "אני אלוקיכם" - כיוון ש"אלוקיכם" הוא עניין כללי שעלידי לוקחים גם את "הוי'", וגם את "אני". והעניין בזה:

"אלוקיכם" - מורה על דרגא תחתונה באלוקות, ולכן במקביל לזה נאמר הלשון "אתם נפסלים מאחרי" בחינת אחוריים, והיינו, לפי ששם אלוקים בכללותו הוא חיצוניות (אחוריים) בלבד לגבי שם הוי'³⁵, ומכל-שכן "אלוקיכם", היינו, כפי ששם אלוקים נמשך בנבראים להיות כוח הפועל בנפעל, שזהו חיצוניות ואחוריים בשם אלוקים גופא.

ואף-על-פי-כן, דווקא עלידי "אלוקיכם"

32) נתבאר גם שאין זה בסתירה להמבואר במאמרי חג השבועות (סה"מ תר"ס עמ' קנ"ג ואילך) שהעניין ד"קדוש אני" נמשך דווקא עלידי העבודה ד"קדש עצמך במותר לך" (ראה גם לקו"ש ח"א עמ' 257 ואילך) - חסר הביאור (המו"ל).

33) ראה גם לקו"ש ח"ב עמ' 91 ואילך.

34) שיחת ש"פ אמור תשכ"ה - נדפסה (לאח"ז) בלקו"ש חכ"ב עמ' 96 ואילך.

35) תניא אגה"ת פ"ד (צד, סע"א). ובכ"מ.

לוקחים את עניין "הוי'", ואף גם את עניין - "אני". ועל-דרך זה בענייננו - שקדושת העצמות ("כי קדוש אני") נמשכת דווקא עלידי הפרישות מן העריות ("קדושים תהיו", "הוו פרושים מן העריות"):

הקב"ה מצד עצמו הוא קדוש ומובדל מעולמות לגמרי, אלא שנתאוהו הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים³⁶, נתאוהו דייקא, עניין של תאוה ללא טעם³⁷, היינו, שרצונו ליהנות מעבודתם של בני-ישראל.

והעבודה שממנה יש להקב"ה הנאה - היא העבודה בדברים התחתונים ביותר דווקא, שזוהי הקדושה בענייני עריות.

ועניין זה קשור עם המדריגות התחתונות דשם אלוקים - כידוע³⁸ שהיניקה לקליפות (ג' קליפות הטמאות, עד ל"ערוות הארץ", שמשם הוא עניין העריות) היא מהצירופים של אלוקים, ובזה גופא - לא מהצירופים של האותיות הראשונות, אלא מהצירופים של האותיות האחרונות דווקא. ודווקא עלידי עבודת הקדושה בעניינים התחתונים - לוקחים את העניין ד"קדוש אני".

(קטעים מהתוועדות שבת-קודש פרשת קדושים, ו' באייר ה'תשכ"ה - בלתי מוגה; תורת מנחם כרך מג, עמ' תורת מנחם כרך מג, עמ' 281-274)

36) תנחומא בחוקתי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדב"ר פ"ג, ו. תניא רפ"ז. ובכ"מ.

37) המשך תרס"ז בתחילתו.

38) ראה ספרי-הליקוטים ר"פ בא. פע"ח שער המצוות פ"ו. שער הכוונות עניין הפסח דרוש א'. תו"א יתרו (בהוספות) קט"ד. ובכ"מ.

בכוח כל יהודי להגיע ל"קודש קודשים"

שלמות העניין בפועל ובגלוי תהיה לעתיד־לבוא

בהתחלת פרשת אחרי מדובר אודות עבודת אהרון כהן גדול בקודש־הקודשים – "בזאת יבוא אהרון אל הקודש גו".

מעין ודוגמה למצב הגאולה הוא – הכהן הגדול בקודש־הקודשים: קודש־הקודשים הוא המקום הקדוש ביותר בעולם, מקום שבו מאירה אלוקות בגלוי (ללא העלמות והסתרים). בו בזמן היה זה מקום גשמי בעולם הזה, והכהן הגדול נכנס לשם כנשמה בגוף [לא כפי שהיה אצל נדב ואביהוא, רצוא בלי שוב].

מעין זה היה בכל כהן, שבו בזמן ש"הכהנים הובדלו... שנאמר ויבדל אהרון להקדישו קודש קודשים" (למעלה מעולם), עשה את עבודתו דווקא כנשמה בגוף בעולם, עולם שבו יש מקום להיפך הטהרה – ודווקא שם מקיים הוא את הציווי (בריש פרשת אמור) "אמור אל הכהנים בני אהרון ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו". ושלמות עניין הטהרה יהיה בגאולה האמיתית והשלימה [ומעין הכנה לזה יש גם בזמן הגלות, שכהנים נזהרים מענייני טומאה, ויש לומר שזהו גם הכנה לשלימות הטהרה לעתיד לבוא, כולל עליידי זה ש"אמור גו' ואמרת" – "להזהיר גדולים על הקטנים"...]

ובשלימות – עניין הכהונה הוא אצל כהן גדול (שלבש שמונה בגדים).

ועל־פי זה אולי יש לומר הטעם לכך שהכהן הגדול צריך להיות "גדול מאחיו... בעושר" – כיוון ששלימות הקדושה דכהן גדול קשורה בזה שזה נמשך בשלימות בכל, עד בגשמיות העולם (עושר).

ועל־פי המבואר במדרש (על הפסוק "בזאת יבוא אהרון") "בכל שעה שהוא (הכהן הגדול) רוצה ליכנס יכנס רק שייכנס בסדר הזה" ("בזאת") – יש לומר, שמקומו האמיתי של הכהן הגדול הוא ב(דרגת) קודש הקודשים, וכך יהיה בגלוי בגאולה האמיתית והשלימה כשתהיה שלימות האדם והעולם וביטול כל עניינים הפכיים (מה־שאינ־כן לפני זה אין אנו כלי לזה "בכל שעה"). שאז תהיה שלימות הגילוי דהמשכת קדושה בגלוי למטה (בבית־המקדש השלישי), דירה לו יתברך בתחתונים, כנ"ל.

כבכל ענייני התורה (מלשון הוראה), יש גם בזה הוראה לכל יהודי:

כל בני־ישראל הם "ממלכת כוהנים", "כוהנים גדולים", ובגלוי ובשלימות יהיה זה בגאולה האמיתית והשלימה. ובמילא יש לכל יהודי שייכות – כנשמה בגוף – להקדושה דקודש־הקודשים (שלימות הקדושה), וכפסק־דין הרמב"ם "לא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש... אשר נדבה רוחו אותו... הרי זה נתקדש קודש קודשים כו".

ועל־פי מדרש הנ"ל, ש"בכל שעה שהוא רוצה ליכנס יכנס", יש לומר שכל יהודי יש בכוחו (כפי שנמצא למטה נשמה בגוף) להיות בדרגת "קודש הקודשים", ויש לומר שכך יהיה בפועל לעתיד לבוא.

(מהתוועדות שבת־קודש פרשת אחרי־מות וקדושים, י"ג באייר ה'תשנ"א. התוועדות תש"א כרך ג, עמ' 183: 184)

רגעים ומענות קודש

הונח אצל החסידים אודות הרבי כי הוא הוא הנשיא השביעי גם טרם הסכמתו • שלושים יום לפני י"ד כסלו תשל"ט שנת החמישים • תשובות בלתי מחייבות • טעמים נסתרים • תשובה תלויה בתכונות הנפש של השואל

ימי בראשית שלהי תש"י – תחילת תיש"א

צום גדליה תש"א. הת' מרדכי דובינסקי שיחי' כותב לעמיתו הת' אורי בן שחר ז"ל (שהתגורר בראשון־לציון), את המכתב הבא. מן הראוי להקדים שמדובר בתקופה שאחרי יו"ד שבט תש"י, כאשר הרבי עדיין לא הסכים לקבל את הנשיאות באופן רשמי:

"זמן רב עבר מעת שקבלתי את מכתבך האחרון מאור לי"ג אייר 'אשתקד'.

"סבות מסכות שונות גרמו לזה, ולכל לראש... העצלות. במשך הקיץ הייתי אמנם קצת טרוד, נסעתי ב'שליחות' עבור המרכז לענייני חינוך במשך שבועיים. הייתי בטרנטון ועוד מספר עיירות בנדז. (ניו־ג'רזי).

"נדמה לי שלא פעלתי ישועות, אך בכל זה ישנו איזה הרגשה אחרי נסיעה כזו כי לכה"פ [לכל הפחות] מעלה הנסיעה בכוח קבלת עול ומשמעה עלי עצמי. כי יכול הנך להבין כי נסעתי בלי חשק, אך ה' זה צו השעה לכל הת' לנסוע "out of town" [=מחוץ לעיר], ונסעתי בבחי' קבלו גזרותי.

"מובן שהרמ"ש ה' המצוה, וקשה לסרב לגדול. ומעשה בז. ש. שהראה אי חשק להענין ופגשו הרמ"ש וסיפר לו "איך האב דערציילט דעם רעביץ אפן אהל אז דו און דיין ברודער פאהרין ארויס פארן מרכז" [=סיפרתי לרבי ב'אהל' שאתה ואחייך נוסעים בשליחות ה'מרכז']. מובן שנסעתי בלי שום תירוץ. בכלל נסעו השנה הרבה ת'

[תלמידים] כתוצאה מדבורים כאלו. "הגני רוצה לקוות כי תסלח לי על איחורי זה, כי בכלל החדש מסוגל לזה, מה הוא אף אתה כו'. אתה מבקשי לכתוב לך על הלך הרוחות בנוגע להרמ"ש שליט"א... הרמ"ש מתועד תכופות, בזמן האחרון התוועד (לבד בכל שבת מברכים) בח"י אלול, י"ב תמוז, ביום היאצ"ט של אביו ז"ל [כ"ף מנחם־אב] ועוד. דבורו מלווה עפ"י רוב בכיות, כשנזכר איך שהי' על יחידות וכו'. ובאמת יש מה לשמוע.

"היית צריך לראות איך שהקהל עומד ומחכה עליו, וכשנכנס להתוועד כל הקהל קמים לכב' [לכבודו] כאיש אחד ביראת הכבוד. ואח"כ שומעים כל הגה היוצא מפיו, בביטול גדול, ע"י השלחן יושבים זקני אנ"ש כמו הרב אשכנזי, הרב סימפסון, קזרנובסקי, הרב רבקיין. אחרי ההתועדויות חוזרים השיחה, ראשי החוזרים הם הרב מענטליק, טננבוים, ויאל כהן ואח"כ מוציאים לאור במכונת העתקה את הר"ד.

"מכל זה תוכל לשפוט שכאן "האט זיך אפגילייגט [הונח] הענין אצל כולם. לא מיבעי אצל הצעירים והבניינים אלא שגם הזקנים כולם כאחד מבינים שהענין הוא כ'ך]. כל פעם לפני שנוסעים להאהל נותנים לו פדיונות, והוא קורא אותם כולם ע"י האהל. בער"ה עמד יותר מג' וחצי שעות, בגשם גדול ורוח פרצים, וקרא את כל הפדיונות.

"בכלל בטח שמעת מהנעשה פה ע"י דובער חסקינד. אגב כתוב לי איזה רושם עשה בארץ, במכתבי הבא אי"ה אשלח לך מספר תמונות